

गैरआवासीय नेपाली संघको विधान २००३

(२०१३ को संशोधन सहित)

प्रस्तावना

नेपालको विकास र प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउन, विश्वका विभिन्न मुलुकहरूमा बसोवास गरिरहेका गैरआवासीय नेपालीहरूको हितको पक्षपोषण गर्न संगठित रूपले अघि बढ्नका लागि इस्वी सन् २००३ मा लण्डनमा सम्पन्न गैरआवासीय नेपालीहरूको एक भेलामा व्यापक छलफल भइ आफ्नो गतिविधिहरूलाई समन्वय एवं संचालन गर्न आधारभूत मानव अधिकार प्रति प्रतिवद्ध एक जिम्मेवार संस्थाको गठन हुनु पर्ने आवश्यकतालाई मनन् गरी एक स्वतन्त्र, गैर नाफामूलक, गैर राजनीतिक, गैर सरकारी, चिरस्थायी, एक संघको स्थापना गर्नको लागि यो विधान बनाइएको छ ।

परिच्छेद - १

१. संक्षिप्त नामः

- १.१ यस संघको नाम “गैरआवासीय नेपाली संघ” (यसपछि “संघ” भनिएको) हुनेछ ।
- १.२ संघलाई अंग्रजीमा Non-Resident Nepali Association र छोटकरीमा NRNA भनिनेछ ।
- २ यस संघको मूल मन्त्र “नेपालीका लागि नेपाली” हुनेछ ।
- ३ संघको आफ्नो छुट्टै छाप, प्रतीक चिन्ह, लेटरहेड, सदस्यता आवेदन फर्म, सदस्यता परिचयपत्र र शपथको नमूना हुनेछ ।
- ४ संघ नेपालमा दर्ता हुनेछ र यसको सचिवालय पनि नेपालमा स्थापना गरिनेछ ।

परिच्छेद - २

५. परिभाषा

विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस विधानमा

- ५.१ “गैरआवासीय नेपाली” भन्नाले नेपाली मूलको विदेशी नागरिक वा दुई वर्ष भन्दा बढि नेपाल सरकारबाट खटीई विदेशस्थित नेपाली नियोगमा बहाल रहेको, विदेश स्थित शिक्षण संस्थामा अध्ययन गरिरहेको नेपाली नागरिक र दक्षिण एसियाली सहयोग संगठन अन्तर्गतका मुलुकहरू वाहेकका अन्य देशहरूमा पेशा रोजगारी वा व्यवसाय गरी बसोवास गर्ने नेपाली नागरिकलाई जनाउंदछ । यसै अनुच्छेदमा उल्लेखित “नेपाली मूलका विदेशी नागरिक” भन्नाले कुनै व्यक्ति साविकमा स्वयम् वा निजको बाबु, आमा, बाजे, वा बज्यै नेपालको नागरिक रही पछि दक्षिण एसियाली सहयोग संगठन (सार्क) को सदस्य मुलुक वाहेक अन्य मुलुकको नागरिकता लिएको व्यक्तिलाई जनाउंदछ ।
- ५.२ “संघ” भन्नाले गैरआवासीय नेपाली संघ लाई जनाउने छ ।
- ५.३ “अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्” भन्नाले संघको अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्लाई जनाउने छ ।
- ५.४ “राष्ट्रिय समन्वय परिषद्” भन्नाले संघको राष्ट्रिय समन्वय परिषद्लाई जनाउने छ ।
- ५.५ “सम्मेलन” भन्नाले संघको विश्व सम्मेलनलाई जनाउने छ ।

- ५.६ “अन्तर्राष्ट्रीय महाधिवेशन” भन्नाले संघको साधारणसभालाई जनाउने छ ।
- ५.७ “विशेष महाधिवेशन” भन्नाले संघको विशेष महाधिवेशनलाई जनाउने छ ।
- ५.८ “राष्ट्रीय महाधिवेशन” भन्नाले राष्ट्रीय समन्वय परिषदको अधिवेशनलाई जनाउने छ ।
- ५.९ “अधिवेशन” भन्नाले राष्ट्रीय समन्वय परिषद् अन्तर्गत गठित सम्बन्धित राष्ट्रका क्षेत्रीय समन्वय परिषदहरुको अधिवेशनलाई जनाउने छ ।
- ५.१० “सचिवालय” भन्नाले संघको दैनिक कार्य सञ्चालनार्थ नेपालमा स्थापना गरिएको कार्यालयलाई जनाउने छ ।
- ५.११ “कार्यालय पदाधिकारी” भन्नाले, अध्यक्ष, उपाध्यक्षहरु, महासचिव, सचिव, कोषाध्यक्ष, प्रवक्ता, क्षेत्रीय संयोजकहरु, क्षेत्रीय उपसंयोजकहरु, महिला संयोजक, महिला उपसंयोजक, युवा संयोजक र युवा उपसंयोजकलाई सम्झनु पर्छ ।
- ५.१२ “अध्यक्ष” भन्नाले संघको अध्यक्षलाई जनाउने छ ।
- ५.१३ “उपाध्यक्ष” भन्नाले संघको उपाध्यक्षलाई जनाउने छ ।
- ५.१४ “महासचिव” भन्नाले संघको महासचिवलाई जनाउने छ ।
- ५.१५ “सचिव” भन्नाले संघको सचिवलाई जनाउने छ ।
- ५.१६ “कोषाध्यक्ष” भन्नाले संघको कोषाध्यक्षलाई जनाउने छ ।
- ५.१७ “प्रवक्ता” भन्नाले संघको प्रवक्तालाई जनाउने छ ।
- ५.१८ “महिला संयोजक” भन्नाले संघको महिला संयोजकलाई जनाउने छ ।
- ५.१९ “महिला उपसंयोजक” भन्नाले संघको महिला उपसंयोजकलाई जनाउने छ ।
- ५.२० “युवा संयोजक” भन्नाले संघको युवा संयोजकलाई जनाउने छ ।
- ५.२१ “युवा उपसंयोजक” भन्नाले संघको युवा उपसंयोजकलाई जनाउने छ ।
- ५.२२ “संरक्षक परिषद” भन्नाले संघको प्रमुख संरक्षक र संरक्षकहरु रहेको समितिलाई जनाउने छ ।
- ५.२३ “क्षेत्रीय संयोजक” भन्नाले संघको क्षेत्रीय संयोजकलाई जनाउने छ ।
- ५.२४ “उपसंयोजक” भन्नाले संघको क्षेत्रीय उपसंयोजकलाई जनाउने छ ।
- ५.२५ “साधारण सदस्य” भन्नाले संघको साधारण सदस्यलाई जनाउने छ ।
- ५.२६ “पञ्जिकृत सदस्य” भन्नाले संघको पञ्जिकृत सदस्यलाई जनाउने छ ।
- ५.२७ “मानार्थ सदस्य” भन्नाले संघको मानार्थ सदस्यलाई जनाउने छ ।
- ५.२८ “सम्बद्ध सदस्य” भन्नाले संघको सम्बद्ध सदस्यलाई जनाउने छ ।
- ५.२९ “सल्लाहकार” भन्नाले संघको सल्लाहकारलाई जनाउने छ ।
- ५.३० “अन्तर्राष्ट्रीय कार्यकारी सचिवालय” भन्नाले अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदका कामकारवाहीहरुलाई छिटो छ्वरितो रूपमा सम्पन्न गर्न अध्यक्ष, उपाध्यक्षहरु, महासचिव, सचिव, कोषाध्यक्ष र संघको प्रवक्ता समेत रहेको समितिलाई जनाउनेछ र सोही समितिका पदाधिकारीहरुलाई कार्यकारिणी समितिका पदाधिकारीहरुका रूपमा बुझिनेछ ।
- ५.३१ “छाप” भन्नाले संघको छापलाई जनाउने छ ।
- ५.३२ “लेटरहेड” भन्नाले संघको लेटरहेडलाई जनाउने छ ।
- ५.३३ “क्षेत्रीय सम्मेलन” भन्नाले संघको क्षेत्रीय सम्मेलनलाई जनाउने छ ।

- ५.३४ “विश्व सम्मेलन” भन्नाले संघको अन्तर्राष्ट्रिय महाअधिवेशनको मिति संगै मेल खाने गरी आयोजना हुने गैरआवासीय नेपालीहरूको विश्व सम्मेलनलाई जनाउने छ ।
- ५.३५ “समिति” भन्नाले संघको समितिलाई जनाउने छ ।
- ५.३६ “कार्यदल” (Task Force) भन्नाले अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले विधानको दफा १७.८ बमोजिम गठन गरेका कार्यदल (Task Force) लाई जनाउने छ ।
- ५.३७ “दर्ता शुल्क” भन्नाले विश्व सम्मेलन वा अन्तर्राष्ट्रिय महाअधिवेशन वा राष्ट्रिय महाअधिवेशन वा क्षेत्रीय सम्मेलनमा भाग लिन नाम दर्ता गर्दा लाग्ने दस्तुरलाई जनाउने छ ।
- ५.३८ “एकवचन” शब्दले बहुवचन र बहुवचन शब्दले एकवचनलाई समेत जनाउने छ ।
- ५.३९ “पुलिङ्ग” शब्दले स्त्रीलिङ्ग समेतलाई जनाउने छ ।
- ५.४० “व्यक्ति” शब्दले प्राकृतिक र कानूनी दुवै व्यक्तिलाई जनाउने छ ।
- ५.४१ “युवा” भन्नाले अन्तर्राष्ट्रिय महाअधिवेशन शुरु भएको दिन सम्म ४० वर्ष उमेर नकाटेको व्यक्तिलाई जनाउने छ ।

परिच्छेद - ३

६. उद्देश्यहरू : विदेशमा बस्ने नेपालीहरूलाई एकजुट गराउने, नेपाल भित्र र बाहिर उनीहरूको हितलाई प्रवर्द्धन गर्ने र नेपालको हितमा उनीहरूको योगदान गर्न परिचालन गर्ने एक गैर नाफामुलक सामाजिक संस्थाको रूपमा कार्य गर्नु तै संघको मुख्य उद्देश्य रहनेछ । यी उद्देश्यहरू प्राप्त गर्नका लागि संघले देहाय बमोजिमका कार्यहरू गर्नेछ :
- ६.१ विदेशमा बस्ने नेपालीहरूको हितलाई संरक्षण गर्ने एवं नेपालको प्रवर्द्धन गर्ने ।
- ६.२ संसारभरिका नेपाली संघ संगठनहरूसंग समन्वय कायम गर्ने एवं विश्व सञ्जाल स्थापना गरी गैरआवासीय नेपालीहरूको साभा संस्थाको रूपमा तिनको प्रतिनिधित्व गर्ने ।
- ६.३ गैरआवासीय नेपालीको पूँजी र मानव संसाधनको लगानी नेपालको चौतर्फी विकासमा लगानी गर्न नेपाल सरकार र नेपाली उद्यमीहरूसंग साझेदारी स्थापना गर्ने र त्यसको विकास गर्ने ।
- ६.४ विदेशी मुलुकमा नेपाली संस्कृति र पर्यटनको प्रवर्द्धन गर्ने ।
- ६.५ विदेशी प्रत्यक्ष लगानीलाई नेपालभित्र आकर्षण गर्नका लागि उत्प्रेरकको रूपमा कार्य गर्ने ।
- ६.६ गैरआवासीय नेपालीहरू बसोबास गरी रहेका मुलुकहरूमा उनीहरूको स्थायित्व र समग्र हितका लागि क्रियाशिल रहने ।

परिच्छेद - ४

७. **सदस्यता :** कानून बमोजिम गैरआवासीय नेपालीको हैसियत कायम रहेसम्म यस संघको सदस्यता कायम रहनेगरी विधानको अनुसुची ५ बमोजिमको सदस्यता परिचय पत्र प्रदान गरिनेछ । संघका सदस्यता देहाय बमोजिम चार प्रकारका हुनेछन् :
- ७.१ **साधारण सदस्य :** दुई वर्ष भन्दा बढि दक्षिण एसियाली सहयोग संगठन अन्तर्गतका मुलुकहरु बाहेकका अन्य देशहरूमा नेपाल सरकारबाट खटीई विदेशस्थित नेपाली नियोगमा बहाल रहेको र विदेशस्थित शिक्षण संस्थामा अध्ययन गरिरहेको नेपाली नागरिक बाहेक पेशा रोजगारी वा व्यवसाय गरी बसोवास गर्ने नेपाली नागरिक वा नेपाली मूलका विदेशी नागरिक यस संघका साधारण सदस्य हुनेछन् ।
- ७.२ **पञ्जिकृत सदस्य :** यस विधानमा तोकिए बमोजिम राष्ट्रिय समन्वय परिषद वा राष्ट्रिय समन्वय परिषद गठन भई नसकेका राष्ट्रमा अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदबाट सदस्यता प्राप्त गर्ने व्यक्तिहरु संघको पञ्जिकृत सदस्य हुनेछन् ।
- ७.३ **सम्बद्ध सदस्य :** नेपाललाई सहयोग र प्रवर्द्धन गर्न चाहने गैर नेपाली मूलको व्यक्ति वा संस्था संघको सम्बद्ध सदस्य हुनेछ ।
- ७.४ **मानार्थ सदस्य :** गैरआवासीय नेपालीको हकहित संरक्षणमा उल्लेखनीय योगदान पुऱ्याएका व्यक्तिहरुलाई अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले मानार्थ सदस्य प्रदान गर्नेछ ।
८. **सदस्यताको लागि योग्यता :** देहायको योग्यता पुगेको व्यक्तिहरु संघको पञ्जिकृत सदस्य हुनेछन्:
- ८.१ नेपाल सरकारबाट खटीई विदेशस्थित नेपाली नियोगमा बहाल रहेको, विदेशस्थित शिक्षण संस्थामा अध्ययन गरिरहेको नेपाली नागरिक र दुई वर्ष भन्दा बढि दक्षिण एशियाली मुलुकहरु बाहेकका अन्य मुलुकहरूमा रहेको ।
- ८.२ विदेशमा बस्ने नेपाली नागरिक वा नेपाली मूलको विदेशी नागरिक भएको ।
- ८.३ १८ वर्ष उमेर पुरा भएको ।
- ८.४ यस विधानको दफा ५.१ को परिभाषा बमोजिम परेको ।
९. **सदस्यता शुल्क र सदस्यको विवरण :**
- ९.१ पञ्जिकृत सदस्यता जारी गर्ने अधिकार राष्ट्रिय समन्वय परिषदलाई हुनेछ । सम्बद्ध सदस्यता राष्ट्रिय समन्वय परिषदको सिफारिशमा अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले प्रदान गर्नेछ । तर राष्ट्रिय समन्वय परिषद गठन भई नसकेका मुलुकहरुको हकमा भने अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले प्रदान गर्नेछ ।
- ९.२ पञ्जिकृत सदस्यता शुल्क अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले तोके बमोजिम हुनेछ । पञ्जिकृत सदस्यता शुल्क अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदको कोषमा जम्मा गरिनेछ ।
- ९.३ राष्ट्रिय समन्वय परिषदले आवश्यक ठानेमा अतिरिक्त शुल्क तोक्न सक्नेछ । यसरी तोकिएको अतिरिक्त शुल्क राष्ट्रिय समन्वय परिषदको कोषमा रहनेछ ।
- ९.४ राष्ट्रिय समन्वय परिषदले यसका सदस्यहरुको विवरण अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदलाई पठाउने छ ।
- ९.५ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले संघको सम्पूर्ण पञ्जिकृत सदस्यहरुको अभिलेख राख्नेछ ।

१०. सदस्यताको समाप्ति एवं सदस्यहरुको अधिकार र उत्तरदायित्वहरु :

- १०.१ प्रत्येक सदस्यहरुको अधिकार र उत्तरदायित्व व्यक्तिगत हुनेछ र अन्य व्यक्तिमा हस्तान्तरण योग्य हुनेछैन ।
- १०.२ यस विधान र राष्ट्रिय समन्वय परिषद्को विधान सहित संघको अन्य निर्णयहरुको पालना गर्नु र संघको उद्देश्यहरुलाई प्राप्तिका लागि आफ्नो अधिकतम सामर्थ्यको प्रयोग गर्नु हरेक सदस्यहरुको उत्तरदायित्व हुनेछ ।
- १०.३ पञ्जिकृत सदस्यहरुलाई सम्बन्धित राष्ट्रिय महाधिवेशनमा भाग लिने, कुनै पनि निर्वाचित हुने पदमा उम्मेदवार हुने वा मतदान गर्न पाउने तथा अन्तर्राष्ट्रिय महाधिवेशनमा भाग लिन प्रतिनिधि चुनिनका लागि उम्मेदवार बन्ने हक हुनेछ । साधारण सदस्यले सम्बन्धित राष्ट्रिय महाधिवेशनमा वा संघको कुनै पनि तहको अधिवेशनमा भाग लिन पञ्जिकृत सदस्यता लिनु पर्नेछ ।
- १०.४ मानार्थ तथा सम्बद्ध सदस्यहरुलाई राष्ट्रिय महाधिवेशन, विश्व सम्मेलन र अन्तर्राष्ट्रिय महाधिवेशनमा भाग लिने हक हुनेछ । तर उनीहरुलाई संघको कुनै पनि पदको निर्वाचनको लागि उम्मेदवार खडा हुन एवं निर्वाचनमा मतदान गर्ने हक हुनेछैन ।
- १०.५ देहायको अवस्थामा गैरआवासीय नेपाली संघको सदस्यता समाप्त हुनेछ :
- १०.५.१ कानून बमोजिम गैरआवासीय नेपालीको हैसियत समाप्त भएमा,
- १०.५.२ सदस्यको मृत्यु भएमा,
- १०.५.३ विधान बमोजिम राष्ट्रिय समन्वय परिषदले गरेको कारबाही अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले सदर गरेमा,
- १०.५.४ कुनै पनि पञ्जिकृत सदस्यले लिखित रूपमा एक महिनाको सूचना राष्ट्रिय समन्वय परिषदका अध्यक्षलाई दिएर संघको सदस्यता परित्याग गर्नको लागि निवेदन गर्न सक्नेछ । निवेदन स्वीकृत भएमा राष्ट्रिय समन्वय परिषदले तोकेको मितिबाट निजको संघको पञ्जिकृत सदस्यता अन्त्य हुनेछ ।

परिच्छेद - ५

११. **विश्व सम्मेलन :** अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले संघको विश्व सम्मेलन अन्तर्राष्ट्रिय महाधिवेशनको मिति संगै मेल खाने गरी दुई वर्षमा एक पटक आयोजना गर्ने छ । अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले अन्तर्राष्ट्रिय महाधिवेशन र विश्व सम्मेलनको समय, स्थान र छलफलको विषय सूची तोक्नेछ ।
१२. **क्षेत्रीय सम्मेलन :** कुनै क्षेत्रमा बस्ने गैरआवासीय नेपालीहरुको वस्तुस्थितिलाई राम्रोसंग बुझन र गैरआवासीय नेपालीको हक अधिकार संरक्षणको अभियान प्रवर्द्धन गर्नका लागि अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले संसारका विभिन्न भागहरुमा क्षेत्रीय सम्मेलनको आयोजना गर्न सक्नेछ । क्षेत्रीय सम्मेलन प्रत्येक दुई वर्षमा एक पटक विश्व सम्मेलन सम्पन्न नभएको वर्ष आयोजना गरिनेछ ।
१३. **अन्तर्राष्ट्रिय महाधिवेशन :** अन्तर्राष्ट्रिय महाधिवेशनमा राष्ट्रिय समन्वय परिषद् बाट पठाइएका प्रतिनिधिहरु, अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्का पदाधिकारीहरु तथा सदस्यहरु, सल्लाहकारहरु,

अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदले तोके बमोजिमका पर्यवेक्षकहरु र सम्बद्ध सदस्यहरूले भाग लिन पाउनेछन् । तर पर्यवेक्षक र सम्बद्ध सदस्यहरूलाई मतदान गर्ने वा उम्मेदवारी दिने अधिकार रहने छैन ।

- १३.१ अन्तर्राष्ट्रीय महाधिवेशन संघको सर्वोच्च अंग हुनेछ । संघको अन्तर्राष्ट्रीय महाधिवेशन (साधारणसभा) कम्तीमा दुई वर्षमा एक पटक बस्नेछ ।
- १३.२ अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदले आवश्यक देखेमा तोकिएको अन्तर्राष्ट्रीय महाधिवेशनको मितिलाई पछि सार्न वा स्थगित गर्न सक्नेछ । तर यो अवधि छ महिना भन्दा बढी हुने छैन ।
- १३.३ अन्तर्राष्ट्रीय महाधिवेशन र विश्व सम्मेलन हुने समय र स्थानको औपचारिक घोषणा अन्तर्राष्ट्रीय महाधिवेशन हुनु भन्दा तीन महिना अगावै गरिनु पर्नेछ ।
- १३.४ पञ्जिकृत सदस्यले अन्तर्राष्ट्रीय महाधिवेशनमा भाग लिनको लागि अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदले तोकेको समयभित्र आफ्नो नाम रीतपूर्वक राष्ट्रीय समन्वय परिषदमा दर्ता गराउनु पर्नेछ । यसरी दर्ता गरिएता पनि यसै विधानको दफा १३.८ बमोजिम अन्तर्राष्ट्रीय महाधिवेशन प्रतिनिधि चुनिनु पर्नेछ ।
- १३.५ राष्ट्रीय समन्वय परिषद स्थापना नभएका देशका पञ्जिकृत सदस्यहरूले आफ्नो नाम तोकिएको समयभित्र रीतपूर्वक अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदमा दर्ता गराउन सक्नेछन् ।
- १३.६ पञ्जिकृत सदस्यले अन्तर्राष्ट्रीय महाधिवेशनमा उपस्थित हुनका लागि राष्ट्रीय समन्वय परिषदले जारी गरेको दर्ता प्रमाणपत्र पेश गर्नु पर्नेछ ।
- १३.७ बहालवाला अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदका पदाधिकारी एवं सदस्यहरूलाई मतदान अधिकार सहित संघको अन्तर्राष्ट्रीय महाधिवेशनमा भाग लिने हक स्वतः हुनेछ । तर यस्ता पदाधिकारीहरूको गैरआवासीय नेपालीको हैसियत कायम रहेको हुनु पर्नेछ ।
- १३.८ अन्तर्राष्ट्रीय महाधिवेशनमा मतदान अधिकार सहित भाग लिनका लागि सम्बन्धित राष्ट्रीय समन्वय परिषदले प्रत्येक दश जना पञ्जिकृत सदस्य संख्या बराबर एक जना प्रतिनिधि चयन गर्नेछ । यसरी चुनिने अन्तर्राष्ट्रीय महाधिवेशन प्रतिनिधिको संख्या बहालवाला अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदका पदाधिकारी एवं सदस्यहरु बाहेक अधिकतम एकसय हुनेछ ।
१४. अन्तर्राष्ट्रीय महाधिवेशनका कार्यहरु : अन्तर्राष्ट्रीय महाधिवेशनको कार्यहरु देहाय बमोजिम हुनेछः
- १४.१ अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदबाट सञ्चालित क्रियाकलापहरूलाई मूल्यांकन गर्ने र अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदलाई निर्देशन दिने ।
- १४.२ अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदको कार्यालय पदाधिकारीहरूको निर्वाचन गर्ने ।
- १४.३ संघको उद्देश्य प्राप्तिको लागि संघको नीतिहरु तय गर्ने ।
- १४.४ आवश्यकतानुसार संघको विधानको संशोधन गर्ने ।
- १४.५ संघको नीति तथा कार्यक्रमहरुको निर्माण र विकास गर्ने ।
- १४.६ संघका विभिन्न विभागहरु, समितिहरु एवं राष्ट्रीय समन्वय परिषदका प्रतिवेदनहरूलाई अनुमोदन गर्ने ।
- १४.७ अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदका विभिन्न प्रतिवेदनहरु, द्वय-वार्षिक क्रियाकलापहरु र लेखा परीक्षण प्रतिवेदनलाई अनुमोदन गर्ने ।

१५. संघको विशेष महाअधिवेशन : अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदका साधारण बहुमत सदस्यहरूले विशेष अन्तर्राष्ट्रीय महाअधिवेशन बोलाउन आवश्यक भएको ठानेमा जुनसुकै बेला विशेष अन्तर्राष्ट्रीय महाअधिवेशनको माग गर्न सक्नेछन् । विशेष अन्तर्राष्ट्रीय महाअधिवेशन माग गरिएको तीन महिनाभित्र विशेष अन्तर्राष्ट्रीय महाअधिवेशन बस्नु पर्नेछ । विशेष अन्तर्राष्ट्रीय महाअधिवेशनको अध्यक्षता अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदका अध्यक्षले गर्नेछन् । निजको अनुपस्थितिमा अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदको निर्णय अनुसार दुई उपाध्यक्ष मध्ये एक जनाले विशेष अन्तर्राष्ट्रीय महाअधिवेशनको अध्यक्षता गर्नेछ । विशेष अन्तर्राष्ट्रीय महाअधिवेशनमा दफा १३.८ बमोजिमका प्रतिनिधिहरूलाई भाग लिने हक हुनेछ । विशेष महाअधिवेशनले विशेष महाअधिवेशनको माग गर्दा दिइएको निवेदनमा औलाइएका विषयहरु उपर मात्रै निर्णय गर्नेछ ।

परिच्छेद - ६

१६. संरक्षक परिषद : गैरआवासीय नेपाली संघ अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदमा रही योगदान गरिसकेका व्यक्तित्वहरूलाई गैरआवासीय नेपाली संघको बृहत्तर दायरा भित्र रही निरन्तर गैरआवासीय नेपाली संघ र गैरआवासीय नेपालीहरूको हितका लागि योगदान गर्न र गैरआवासीय नेपाली संघको विश्वव्यापी स्वरूपलाई मजबूत पार्दै गैरआवासीय नेपालीहरूको एकताका लागि योगदान गर्न एक प्रमूख संरक्षक सहित बढिमा पाँच जना संरक्षक रहेको संरक्षक परिषदको व्यवस्था हुनेछ । संरक्षक परिषद सदस्यहरूको चयन अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदले दुई वर्षका लागि गर्नेछ ।

१६.१ संरक्षक परिषदको अधिकार :

१६.१.१ गैरआवासीय नेपाली संघको हरेक तहका गतिविधिहरूमा सरिक हुन पाउने ।

१६.१.२ गैरआवासीय नेपाली संघको हरेक सूचनाहरु प्राप्त गर्न पाउने ।

१६.१.३ अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदका बैठकहरूमा भाग लिन पाउने तर मतदान गर्न नपाउने र कोरमका लागि गणना नहुने ।

१६.१.४ अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषद निश्चिक्य रहन गएमा वा अत्यन्तै विवादित भइ संस्था विभाजित हुने अवस्थाको सृजना भएमा संरक्षक परिषदले अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदलाई बैठक बस्न निर्देशन दिने र बैठक बस्न नसके वा निर्देशनको पालना नभए सम्पूर्ण राष्ट्रीय समन्वय परिषदको अध्यक्षहरूको भेला आयोजना गर्ने र संस्थाको संरक्षण गर्ने ।

१६.२. संरक्षक परिषदको काम कर्तव्य :

१६.२.१ संघले अवलम्बन गर्ने हरेक नीति बमोजिम कार्य सम्पादन गर्ने ।

१६.२.२ संघले अघि सारेका कार्यक्रमहरु सम्पन्न गर्न आफ्नो तर्फबाट योगदान गर्ने ।

१६.२.३ संघको अनुरोध बमोजिम विभिन्न राष्ट्रीय तथा अन्तर्राष्ट्रीय स्तरका विभिन्न निकायहरूमा वा फोरमहरूमा विविध विषयहरूका लागि संघको प्रतिनिधित्व गर्ने ।

१६.२.४ संघले तोकेका अन्य कामहरु गर्ने ।

१७. अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषद :

१७.१. अन्तर्राष्ट्रीय महाअधिवेशनबाट पारित नीति र कार्यक्रमहरूलाई कार्यान्वयन गर्नको लागि संघको अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषद नामक एक कार्यकारी अंग हुनेछ ।

- १७.२. अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदमा अध्यक्ष, दुई जना उपाध्यक्ष, महासचिव, सचिव, कोषाध्यक्ष र एसियाप्रशान्त, युरोप, मध्यपूर्व, उत्तरदक्षिण अमेरिका, अफ्रिका तथा आशिनिया प्रत्येक क्षेत्रबाट एक जना क्षेत्रीय संयोजक र प्रत्येक क्षेत्रबाट बढीमा दुई जना उप संयोजकहरु (दश भन्दा कम राष्ट्रीय समन्वय समिति भएको क्षेत्रमा एक जना र दश वा सो भन्दा बढि राष्ट्रीय समन्वय समिति भएको क्षेत्रमा दुई जना), एक जना महिला संयोजक, एक जना महिला उपसंयोजक, एक जना युवा संयोजक, एक जना युवा उपसंयोजक, प्रत्येक देशका राष्ट्रीय महाधिवेशनबाट निर्वाचित सदस्यहरु, विधानको दफा २२.१४.१ बमोजिम मनोनित पन्थ जना सदस्यहरु तथा विधानको दफा १७.१० बमोजिम मनोनीत एक प्रवक्ता रहने छन् ।
- १७.३ राष्ट्रीय समन्वय परिषद गठन भइ सकेका मुलुकबाट पञ्जकृत सदस्य संख्या निम्नतम् दश देखि एक हजार सम्ममा एक जना र सो भन्दा बढि पञ्जकृत सदस्य संख्या रहेमा सदस्य संख्याको अनुपात प्रत्येक एक हजार पञ्जकृत सदस्य बराबर एक जना अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषद् सदस्य पदमा सम्बन्धित राष्ट्रीय समन्वय परिषद्को राष्ट्रीय महाधिवेशनबाट निर्वाचित हुनेछन् । तर यसरी निर्वाचित सदस्य संख्या बढीमा पाँच जना सम्म मात्र हुनु पर्नेछ ।
- १७.४ विधानको दफा १७.३ बमोजिम कुनै राष्ट्रबाट अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदका लागि दुई वा सो भन्दा बढि संख्यामा सदस्य निर्वाचित हुने भएमा ती मध्येबाट एक जना सदस्यलाई सम्बन्धित राष्ट्रीय समन्वय परिषदका गतिविधिहरुको नियमित विवरण अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषद समक्ष पेश गर्न, अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदका निर्णय तथा निर्देशनहरु राष्ट्रीय समन्वय परिषदमा कार्यान्वयन गराउन, अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदका नियमित सुचनाहरु राष्ट्रीय समन्वय परिषदमा प्रवाह गर्न राष्ट्रीय महाधिवेशनले तोक्ने छ । बाँकी अन्य अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदका लागि निर्वाचित सदस्यहरुका हकमा भने यसै मा उल्लेख गरिएका काम वाहेकका सम्पूर्ण जिम्मेवारी निर्वाह गर्नु पर्नेछ ।
- १७.५ अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषद् अध्यक्ष, पदाधिकारी र सदस्यहरुको उम्मेदवार बन्न चाहिने योग्यता र हैसियत : अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषद अध्यक्ष, पदाधिकारी र सदस्य पदमा उम्मेदवार बन्नका लागी दफा ५.१ अनुसार नेपाली मूलको विदेशी नागरिक वा दुई वर्ष भन्दा बढी दक्षिण एसियाली सहयोग संगठन अन्तर्गतका मुलुकहरु बाहेकका अन्य देशहरुमा नेपाल सरकारबाट खटीई विदेशस्थित नेपाली नियोगमा बहाल रहेको र विदेशस्थित शिक्षण संस्थामा अध्ययन गरिरहेको नेपाली नागरिक बाहेक पेशा, रोजगारी वा व्यवसायी गरी बसोबास गर्दै गैरआवासीय नेपालीको हैसियत कायम भएको हुनु पर्ने छ । उम्मेदवार बन्न वा निर्वाचनमा मताधिकारका लागि दफा १३.८ अनुसार राष्ट्रीय समन्वय परिषदबाट प्रतिनिधि छानिएको हुनु पर्ने छ । प्रतिनिधि हुनको लागि निज सम्बन्धित देशमा बसोबास गरी संघको विधान अनुसार पंजिकृत सदस्य लिएको हुनु पर्ने छ । कुनै पदमा निर्वाचित भई सके पछी गैरआवासीय नेपालीको हैसियत प्रमाणित नभएमा निजको पद स्वत खारेज हुनेछ । अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदको निर्वाचनमा उम्मेदवार हुने व्यक्तिले सम्बन्धित राष्ट्रीय समन्वय परिषदबाट सो देशमा विधानको दफा ५.१ उल्लेखित भए बमोजिम दुई वर्ष भन्दा बढी बसोबास गरेको प्रमाणित हुने कागजात पेश गर्नु पर्नेछ । पेश नगरेमा निजको उम्मेदवारी स्वतः रद्द हुनेछ ।
- १७.५.१ अध्यक्ष पदका लागि उम्मेदवार बन्नका लागि निज अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदको पदाधिकारी वा सदस्य पदमा एक कार्य काल पूरा गरेको हुनु पर्नेछ ।
- १७.५.२ अध्यक्ष बाहेकका अन्य पदाधिकारीहरुका लागि उम्मेदवार बन्नका लागि निज अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदको पदाधिकारी वा सदस्य वा कुनै पनि राष्ट्रीय समन्वय परिषदको पदाधिकारी पदमा एक कार्यकाल पूरा गरेको हुनु पर्नेछ ।

- १७.५.३ अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषद् सदस्यका लागि उम्मेदवार बन्नका लागि निज अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषद्को पदाधिकारी वा सदस्य वा कुनै पनि राष्ट्रीय समन्वय परिषद्को सदस्य पदमा एक कार्यकाल पुरा गरेको हुनु पर्नेछ । दफा २२.१४.१ अनुसार मनोनीत सदस्यहरुको हकमा भने यो दफा लागु हुने छैन ।
- १७.६ अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदलाई यस विधानको अधीनमा रही आवश्यकता अनुसार नियमावली बनाउने अधिकार हुनेछ ।
- १७.७ आवश्यकता अनुसार राष्ट्रीय समन्वय परिषद्को गठन र देहायको अवस्थामा विघटन गर्न वा मान्यता (Recognize) फिर्ता गर्ने अधिकार अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदलाई हुनेछ ।
- १७.७.१. स्थानीय कानूनले वर्जित गरेको हद बाहेक यस संघको उदेश्य अनुरूप अगाडि वढ्न अस्वीकार गरेमा ।
- १७.७.२ अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषद्का निर्देशनहरु पालना नगरेमा ।
- १७.७.३ तदर्थ समिति गठन भएको बढीमा एक वर्ष भित्र राष्ट्रीय अधिवेशनको आयोजना गर्न नसकेमा ।
- १७.८. आवश्यकता अनुसार विभिन्न विभागहरुको गठन गर्ने, विभागहरुको नामाकरण गर्ने, विभागहरुका लागि आवश्यक नियमावली निर्माण गर्ने, आवश्यकता बमोजिम विभिन्न समितिहरुको गठन गर्ने, पारिश्रमिक दिने वा नदिने गरी कर्मचारी नियुक्त गर्ने र तिनीहरुको तलब एवं सेवाका शर्तहरुको निर्धारण गर्ने अधिकार अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदलाई हुनेछ । यस अनुरूप परिषद अन्तर्गत ज्ञान, सिप र प्रविधि स्थायी समिति रहने छ ।
- १७.९. गैरआवासीय नेपाली संघलाई नेपाल र नेपालीको सर्वाङ्गिण हितमा अधिकतम योगदान पुऱ्याउन आवश्यक सल्लाह दिन सक्ने विभिन्न क्षेत्रमा विशिष्ट ज्ञान हासिल गरि सकेका नेपाली वा गैर नेपाली विशिष्ट व्यक्तित्वहरुलाई अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषद्ले संघको सल्लाहकारको रूपमा नियुक्त गर्न सक्नेछ ।
- १७.१०. अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषद्ले संघको चालू काम कारवाहीका सम्बन्धमा संघको दृष्टिकोण तथा धारणाहरु सार्वजनिक रूपले अभिव्यक्त गर्न एक जना प्रवक्ता नियुक्ति गर्न सक्नेछ ।
- १७.११. अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदलाई संघको राष्ट्रीय समन्वय परिषद, सचिवालय, विभागहरु वा अन्य स्थापित निकायहरु एवं राष्ट्रीय समन्वय परिषद्को क्रियाकलापहरुलाई अनुगमन गर्ने र निर्देशनहरु जारी गर्ने अधिकार हुनेछ । तर राष्ट्रीय समन्वय परिषदलाई आफूले प्रतिनिधित्व गरेको देशसग सम्बन्धित विशेष परिस्थितिको उल्लेख गरेर पुर्णविचारको लागि आग्रह गर्ने अधिकार हुनेछ ।
- १७.१२. अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषद्ले आवश्यकता अनुसार विशेष समितिहरु गठन गर्न एवं तिनीहरुको अधिकार र कर्तव्यहरु तोक्न सक्नेछ । तर यस्ता समितिहरुले संघका अन्य अंग वा अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदलाई विशेष रूपमा सुम्पिएका कुनै पनि कामहरु गर्ने अधिकार हुनेछैन ।
- १७.१३. अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषद्ले संघको अन्तर्राष्ट्रीय महाधिवेशन, क्षेत्रीय सम्मेलन र विश्व सम्मेलनको आयोजना गर्नेछ ।
- १७.१४ अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषद्को पदावधि दुई वर्षको हुनेछ ।

१८. अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदको बैठक :

- १८.१. अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदको बैठक सामान्यतया तीन महिनामा एक पटक सम्पन्न हुनेछ । बैठक आवश्यकता अनुसार व्यक्तिहरु भेला भएर वा साइबर वा भिडियो सम्मेलन मार्फत सम्पन्न गरिनेछ ।
- १८.२. संघको कार्यालय पदाधिकारीहरुले बैठक सञ्चालनको कार्यविधि निर्धारण गर्नेछन् ।
- १८.३ बैठकमा प्रत्येक राष्ट्रीय समन्वय परिषदका अध्यक्षहरुले पर्यवेक्षकको रूपमा भाग लिन पाउनेछन् ।

१९. अन्तर्राष्ट्रीय कार्यकारी :

- १९.१. अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदका कामहरुलाई छिटो छारितो गरी सम्पन्न गर्न संघको एक अन्तर्राष्ट्रीय कार्यकारी सचिवालय हुनेछ ।
- १९.२. अन्तर्राष्ट्रीय कार्यकारी सचिवालयमा अध्यक्ष, उपाध्यक्षहरु, महासचिव, सचिव, कोषाध्यक्ष र संघको प्रवक्ता रहनेछन् ।
- १९.३. तत्काल अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदको पूर्ण बैठक वस्त संभव नभएको तर कुनै निर्णय गर्न आवश्यक परेको अवस्थामा अन्तर्राष्ट्रीय कार्यकारी सचिवालयले अन्तर्राष्ट्रीय महाधिवेशनबाट प्राप्त म्याण्डेट बमोजिम निर्णयहरु गर्न र सोको कार्यान्वयन गर्न सक्ने छ । अन्तर्राष्ट्रीय कार्यकारी सचिवालयका निर्णयहरु अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदका निर्णयहरु सो सरह हुनेछन् तर त्यस्ता निर्णयहरु आशन्न अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदको पूर्ण बैठकमा अनुमोदन गराउनु पर्नेछ । अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदको पूर्ण बैठकमा अनुमोदन हुन नसकेको विषयको हकमा भने अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदको पूर्ण बैठकको निर्णय बमोजिम हुनेछ ।

२०. सचिवालय :

- २०.१. संघको दैनिक कार्यहरु सञ्चालन गर्न संघको सचिवायलय नेपालको काठमाडौँमा रहनेछ ।
- २०.२. सचिवालयमा एकजना कार्यकारी निर्देशक, एकजना सञ्चार तथा प्रकाशन अधिकृत, एकजना लेखा अधिकृत र संघको अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदले नियुक्ती गरेका अन्य कर्मचारीहरु रहनेछन् ।
- २०.३. संघको सचिवालय अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदको नीति तथा निर्देशन अनुरूप चल्नेछ ।
- २०.४. कार्यकारी निर्देशकले अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदको बैठकमा भाग लिन सक्ने छ । तर उसलाई मताधिकार हुने छैन ।

२१. निर्वाचन कार्यविधि :

- २१.१. देहाय बमोजिम निर्वाचन सम्पन्न गर्न अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदले निर्वाचन हुनु भन्दा कम्तिमा तीन महिना पहिले एक जना निर्वाचन आयुक्तको सहित बढिमा सात जना सदस्यहरु रहेको क्षेत्रीय प्रतिनिधित्व हुने गरी निर्वाचन समिति गठन गर्ने छ । निर्वाचनको कार्य सम्पादन “निर्वाचन सम्बन्धि नियमावली” मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।
- २१.२. अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषद्का पदाधिकारीहरुको निर्वाचन महाधिवेशनमा उपस्थित सम्पूर्ण अन्तर्राष्ट्रीय महाधिवेशन प्रतिनिधिहरुबाट हुनेछ । अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदका सदस्यहरु सम्बन्धित राष्ट्रको राष्ट्रीय महाधिवेशनले निर्वाचित गर्नेछ । क्षेत्रीय संयोजक

तथा उपसंयोजकहरुको निर्वाचन सम्बन्धित क्षेत्रका महाधिवेशन प्रतिनिधिहरूबाट मात्र हुनेछ । संघको प्रवक्ता दफा १७.१० अनुसार अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले नियुक्ती गर्नेछ ।

- २१.३. संघको अध्यक्ष सोही पदमा लगातार दुई पदावधि भन्दा बढी पदावधिको लागि पुनः निर्वाचित हुन योरय हुने छैन ।
- २१.४. अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदका पदाधिकारीहरुको पद आकस्मिक रूपमा रिक्त भएमा सो रिक्त पदमा अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले अर्को बाकी कार्य अवधिका लागि पदपूर्ति गर्न सक्नेछ । अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद सदस्यहरुको हकमा भने सम्बन्धित राष्ट्रिय समन्वय परिषदको निर्णय बमोजिम हुनेछ ।
- २१.५. संघको विधानको दफा २१.४ बमोजिम पद पुर्ती गर्दा अध्यक्षको हकमा दुई जना उपाध्यक्ष मध्येबाट र अन्य पदाधिकारीको हकमा भने अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदको निर्णय बमोजिम हुनेछ । अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदको कुनै पनि पदमा निर्वाचित भएमा राष्ट्रिय समन्वय परिषदमा निजको पद रिक्त हुनेछ । यसरी रिक्त हुन आएको पदपूर्ति राष्ट्रिय समन्वय परिषदले गर्नेछ ।

२२. अन्तर्राष्ट्रिय परिषदका पदाधिकारीहरु र कार्यकारी सदस्यहरुको काम कर्तव्य र अधिकारहरु :

२२.१. अध्यक्ष :

- २२.१.१. संघको प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको रूपमा कार्य गर्ने ।
- २२.१.२. अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद, विश्व सम्मेलन र महाधिवेशनको खुला सत्रको अध्यक्षता गर्ने ।
- २२.१.३ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले अन्यथा व्यवस्था गरेकोमा बाहेक विभिन्न विभाग तथा समितिका सदस्यहरुको नियुक्ति गर्ने ।
- २२.१.४ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले तोकिएका अन्य काम कर्तव्यहरु पूरा गर्ने । अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले लागू गरेका विनियम र आचार संहिताको पालना गर्ने ।
- २२.१.५ कुनै विषयमा मत बराबर भएमा आफ्नो निर्णायक मत प्रयोग गर्ने ।
- २२.१.६ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदका पदाधिकारी सदस्यहरुको जिम्मेवारी तोक्ने ।
- २२.१.७ क्षेत्रीय संयोजकहरु मार्फत सम्बन्धित क्षेत्रको आवधिक कार्य विवरण तथा समसामयिक गतिविधिको जानकारी लिने र आवश्यक नीति निर्देशन गर्ने ।

२२.२. उपाध्यक्ष :

- २२.२.१ संघको नेतृत्वका लागि आवश्यकता अनुसार अध्यक्षलाई सहयोग गर्ने ।
- २२.२.२ अध्यक्षको अनुपस्थितिमा अध्यक्षले वा अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले तोके बमोजिमका कार्यहरु गर्ने ।
- २२.२.३ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले तोकिएका अन्य काम कर्तव्यहरु पूरा गर्ने ।
- २२.२.४ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले लागू गरेका विनियम र आचार संहिताको पालना गर्ने ।

२२.३. महासचिव :

- २२.३.१ संघ र अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदको सम्पूर्ण क्रियाकलापहरूलाई समन्वय गर्ने ।

- २२.३.२ अन्तर्राष्ट्रीय महाधिवेशन, विश्व सम्मेलन वा अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदका वैठकहरुको सञ्चालन गर्ने र वैठकका निर्णयहरुको अभिलेख राख्ने ।
- २२.३.३ संघको अभिलेख राख्ने र क्षेत्रीय संयोजकहरु मार्फत राष्ट्रीय समन्वय परिषदहरूलाई पत्राचार गर्ने ।
- २२.३.४ महासचिवको सांगठनिक प्रगति प्रतिवेदन अन्तर्राष्ट्रीय महाधिवेशन सम्पन्न हुन एक महिना अगावै राष्ट्रीय समन्वय परिषद्मा छलफलका लागि पठाउने ।
- २२.३.५ संघ वा अन्तर्राष्ट्रीय कार्यकारी सचिवालयले वा अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषद्ले तोकेका अन्य कार्यहरु गर्ने । अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदले लागू गरेका विनियम र आचार संहिताको पालना गर्ने ।
- २२.३.६ संघका सचिवालयका कर्मचारीहरुको कार्य अनुगमन गर्ने ।

२२.४. सचिव :

- २२.४.१ आवश्यकता अनुसार महासचिवलाई सहयोग गर्ने ।
- २२.४.२ महासचिवको अनुपस्थितिमा निजले तोके बमोजिमका कार्यहरु गर्ने ।
- २२.४.३ अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदले लागू गरेका विनियम र आचार संहिताको पालना गर्ने ।

२२.५. कोषाध्यक्ष :

- २२.५.१ संघको कोष प्राप्त गर्ने र जिम्मामा लिने ।
- २२.५.२ अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषद्को निर्देशन र संघको नियम बमोजिम कोषको निकासा गर्ने एवं लगानी गर्ने ।
- २२.५.३ संघको विविध कोष अभिबृद्धिका लागि विभिन्न उपायहरुको प्रस्ताव गर्ने ।
- २२.५.४ अन्तर्राष्ट्रीय महाधिवेशन र अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषद्ले तय गरेका विविध कार्यक्रमहरुका लागि आवश्यक रकम तथा परियोजनका लागि श्रोत साधनको परिचालन सम्बन्धि विवरण तयार गरि प्रस्ताव गर्ने ।
- २२.५.५ अन्तर्राष्ट्रीय महाधिवेशनमा वा क्षेत्रीय सम्मेलनमा वा अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदका वैठकहरुमा अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदले पारित गरेका कार्यक्रमहरुको आधारमा अनुमानित बजेट तयार गरि प्रस्तुत गर्ने ।
- २२.५.६ राष्ट्रीय समन्वय परिषदको कोष व्यवस्थापन र अभिलेख रखाइमा अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषद संग एक रूपता कायम गर्न आवश्यक सहयोग गर्ने ।
- २२.५.७ सचिवालयमा नियुक्त लेखा अधिकृतलाई आवश्यकता अनुसार नीति निर्देशन गर्ने, आवश्यकता बमोजिम मासिक प्रतिवेदन, वार्षिक प्रतिवेदन, वार्षिक लेखा प्रतिवेदन तयार गर्ने एवं दफा २७ बमोजिम नियुक्त लेखापरीक्षक द्वारा लेखापरीक्षण गराउने ।
- २२.५.८ अर्ध वार्षिक विवरण सम्पूर्ण अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदका पदाधिकारी सदस्यहरूलाई तथा राष्ट्रीय समन्वय परिषदहरूलाई उपलब्ध गराउने ।
- २२.५.९ अन्तर्राष्ट्रीय महाधिवेशनमा प्रस्तुत गरिने कोषाध्यक्षको आर्थिक प्रतिवेदन अन्तर्राष्ट्रीय महाधिवेशन सम्पन्न हुन एक महिना अगावै राष्ट्रीय समन्वय परिषदहरूमा पठाउने ।
- २२.५.१० अन्तर्राष्ट्रीय समन्वय परिषदले लागू गरेका विनियम र आचार संहिताको पालना गर्ने ।

२२.६ प्रवक्ता :

- २२.६.१ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदको काम कारवाहीका सम्बन्धमा संघको दृष्टिकोण सार्वजनिक गर्ने ।
- २२.६.२ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद र सञ्चार माध्यम बीच समन्वय गर्ने ।
- २२.६.३ संघको गतिविधि बारे समय समयमा विभिन्न माध्यमबाट सूचना प्रवाह गर्ने ।
- २२.६.४ संघको अध्यक्ष वा अन्तर्राष्ट्रिय कार्यकारी सचिवालयले वा अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले तोकेका अन्य कार्यहरु गर्ने ।
- २२.६.५ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले लागू गरेका विनियम र आचार संहिताको पालना गर्ने ।

२२.७ क्षेत्रीय संयोजक :

- २२.७.१ विधानको दफा १७.२ बमोजिम निर्वाचित क्षेत्रीय संयोजक सम्बन्धित क्षेत्रको प्रमुखको हैसियतले कार्य गर्ने ।
- २२.७.२ सम्बन्धित क्षेत्रका राष्ट्रिय समन्वय परिषदका गतिविधिहरु सम्बन्धित मुलुकबाट निर्वाचित अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद सदस्यहरुबाट जानकारी लिने ।
- २२.७.३ आवश्यकता अनुसार क्षेत्रीय वैठक बोलाउने । त्यस्ता वैठकहरुको अध्यक्षता गर्ने ।
- २२.७.४ सम्बन्धित क्षेत्रको गतिविधिहरुको अर्ध वार्षिक विवरण अध्यक्ष समक्ष पेश गर्ने ।
- २२.७.५ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदका निर्णयहरु कार्यान्वयन गर्न गराउन सम्बन्धित सदस्यहरुलाई निर्देशन जारी गर्ने ।
- २२.७.६ संघको क्षेत्रीय सम्मेलनको आयोजनाका लागि तथा अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदको वैठकबाट पारित गरिनु पर्ने विभिन्न विषयसंग सम्बन्धित प्रस्तावहरु पेश गर्ने ।
- २२.७.७ सम्बन्धित क्षेत्रमा राष्ट्रिय समन्वय परिषदहरु गठन गर्ने र राष्ट्रिय समन्वय परिषदहरु बीच संयोजन गर्ने ।
- २२.७.८ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले लागू गरेका विनियम र आचार संहिताको पालना गर्ने ।

२२.८ क्षेत्रीय उप संयोजक :

- २२.८.१ आवश्यकता बमोजिम क्षेत्रीय संयोजकलाई सहयोग गर्ने ।
- २२.८.२ संयोजकको अनुपस्थितिमा निजले तोके बमोजिमको कार्य गर्ने ।
- २२.८.३ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले लागू गरेका विनियम र आचार संहिताको पालना गर्ने ।

२२.९ महिला संयोजक :

- २२.९.१ विश्व भरिका गैरआवासीय महिलाहरुलाई संयोजन गर्दै नेपाल र नेपालीको हितका लागि उनीहरुको सामूहिक प्रयत्नलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी पार्न सञ्जाल विस्तार गर्ने कामको संयोजन गर्ने ।

- २२.९.२ राष्ट्रिय समन्वय परिषदमा मनोनित महिला संयोजकहरुलाई संयोजन गर्ने, आवधिक विवरण लिने, महिलाहरु संग सम्बन्धित विभिन्न कार्यक्रमहरु तय गर्न आवश्यक सहयोग गर्ने ।
- २२.९.३ राष्ट्रिय समन्वय परिषदको मातहतमा रही सम्बन्धित राष्ट्रिय समन्वय परिषदको महिला संयोजकको अगुवाइमा विभिन्न मुलुकहरुमा गैरआवासीय नेपाली महिलाको साभा सञ्जाल स्थापना गर्न सहयोग गर्ने ।
- २२.९.४ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदका बैठकहरुमा भाग लिने, अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद समक्ष महिला गतिविधि सम्बन्धित आवधिक विवरण प्रस्तुत गर्ने ।
- २२.९.५ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदका निर्णयहरु विभिन्न राष्ट्रिय समन्वय परिषद मातहत गठित महिला सञ्जालमा कार्यान्वयन गराउने ।
- २२.९.६ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले तोकेका अन्य कार्यहरु गर्ने । अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले लागू गरेका विनियम र आचार संहिताको पालना गर्ने ।

२२.१० महिला उपसंयोजक :

- २२.१०.१ आवश्यकता बमोजिम महिला संयोजकलाई सहयोग गर्ने ।
- २२.१०.२ महिला संयोजकको अनुपस्थितिमा निजले तोके बमोजिमको कार्य गर्ने ।
- २२.१०.३ तोकिएका अन्य कार्यहरु गर्ने । अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले लागू गरेका विनियम र आचार संहिताको पालना गर्ने ।

२२.११ युवा संयोजक :

- २२.११.१ विश्व भरिका गैरआवासीय युवाहरुलाई संयोजन गर्दै नेपाल र नेपालीको हितका लागि युवाहरुको सामुहिक प्रयत्नलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी पार्न सञ्जाल विस्तार गर्ने कामको संयोजन गर्ने ।
- २२.११.२ राष्ट्रिय समन्वय परिषदमा मनोनित युवा संयोजकहरुलाई संयोजन गर्ने, आवधिक विवरण लिने, युवासंग सम्बन्धित विभिन्न कार्यक्रमहरु तय गर्न आवश्यक सहयोग गर्ने ।
- २२.११.३ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदका बैठकहरुमा भाग लिने, आइसिसि समक्ष युवा गतिविधिहरुको आवधिक विवरण प्रस्तुत गर्ने ।
- २२.११.४ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदका निर्णयहरु सम्बन्धित क्षेत्रमा कार्यान्वयन गराउने ।
- २२.११.५ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले तोकेका अन्य कार्यहरु गर्ने ।

२२.१२ यूवा उपसंयोजक :

- २२.१२.१ आवश्यकता बमोजिम यूवा संयोजकलाई सहयोग गर्ने ।
- २२.१२.२ यूवा संयोजकको अनुपस्थितिमा निजले तोके बमोजिमको कार्य गर्ने ।
- २२.१२.३ तोकिएका अन्य कार्यहरु गर्ने । अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले लागू गरेका विनियम र आचार संहिताको पालना गर्ने ।

२२.१३. सदस्य :

- २२.१३.१ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद सदस्यले आफूले प्रतिनिधित्व गरेको देशको राष्ट्रिय समन्वय परिषदको प्रतिनिधित्व गर्ने ।

२२.१३.२ राष्ट्रिय समन्वय परिषदबाट सञ्चालित विविध कार्यक्रमहरु एवं दिइएका निर्देशनहरुको पालना र कार्यान्वयनका सम्बन्धमा आफ्नो राय सहित सम्बन्धित क्षेत्रीय संयोजक समक्ष अर्ध वार्षिक कार्य विवरण पेश गर्ने ।

२२.१३.३. सम्बन्धित क्षेत्रीय संयोजको निर्देशन बमोजिमका कार्यहरु गर्ने ।

२२.१३.४ सम्बन्धित मुलुकमा सम्पन्न गरिनु पर्ने कार्यहरुको संयोजन सहित विभिन्न प्रस्ताव गर्ने ।

२२.१३.५ राष्ट्रिय समन्वय परिषदको बैठकमा भाग लिने ।

२२.१३.६ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदको बैठकमा भाग लिने ।

२२.१३.७ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदबाट पारित निर्णयहरु कार्यान्वयन गर्ने ।

२२.१३.८ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले लागू गरेको विनियम र आचारसंहिताको पालना गर्ने ।

२२.१४ मनोनीत सदस्य :

२२.१४.१ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले कम्तीमा पाँच जना महिला प्रतिनिधि सहित बढीमा पन्थ जना सम्म मनोनीत सदस्यहरु निश्चित समयावधिको लागि मनोनीत गर्न सक्नेछ । यी सदस्यहरुको पदावधि परिषदको पदावधि समाप्त भए पछि स्वतः समाप्त हुनेछ ।

२२.१४.२ विधानको दफा २२.१३ बमोजिम विभिन्न विषयहरुमा संघको केन्द्रीय तहमा रही योगदान गर्न सक्ने व्यक्तिहरुको रूपमा मनोनीत अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदका सदस्यहरुले अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले तोके बमोजिमका जिम्मेवारीहरु पूरा गर्ने ।

परिच्छेद - ७

२३. राष्ट्रिय समन्वय परिषद :

२३.१ एउटा देश भित्र बसोबास गर्ने घटीमा दश जना गैरआवासीय नेपालीहरु मिलेर राष्ट्रिय समन्वय परिषद स्थापना गर्न सक्नेछन् ।

२३.२ यो विधानको वृहत संरचना भित्र रहेर आफू बसोबास गर्ने मुलुकको स्थानीय कानून बमोजिम राष्ट्रिय समन्वय परिषदको दर्ता गरिनेछ ।

२३.३ राष्ट्रिय समन्वय परिषदको गठन तथा कार्यसमितिको ढांचा देहाय बमोजिमको हुनु पर्नेछ :

अध्यक्ष - १

उपाध्यक्ष

महासचिव

सचिव

कोषाध्यक्ष

प्रवक्ता

महिला प्रतिनिधि

युवा प्रतिनिधि

सदस्यहरु

- २३.४ सम्बन्धित राष्ट्रिय समन्वय परिषद भएको मुलुकको भू-राजनैतिक अवस्था तथा आवश्यकता अनुसार पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको सँख्या राष्ट्रिय समन्वय परिषदले निर्धारण गर्ने छ । राष्ट्रिय समन्वय परिषदले निर्धारण गरेको सदस्य सँख्या मध्ये आवश्यकता अनुसार मनोनीत सदस्यहरुको सँख्या तोक्न सक्नेछ । राष्ट्रिय समन्वय परिषद सदस्यहरुबाट एक महिला र एक युवा प्रतिनिधी अनिवार्य रूपमा छनोट गर्नु पर्नेछ । यस्ता प्रतिनिधी सदस्यहरुको हैसियत राष्ट्रिय समन्वय परिषद पदाधिकारी सरह हुनेछ । राष्ट्रिय समन्वय परिषदको पदाधिकारी सदस्य बाहेकका माथि उल्लेखित पदहरुलाई बुझिने छ । आवश्यकता अनुसार राष्ट्रिय समन्वय परिषदले प्रवक्ताको नियुक्ती गर्न सक्नेछ ।
- २३.५ यो विधानको अधीनमा रही समस्त संघको उद्देश्यहरु र लक्ष्य अनुरूप सम्बन्धित मुलुकसंग सम्बद्ध रहेका विषयमा राष्ट्रिय समन्वय परिषदले अधिकतम स्वायत्तताको उपभोग गर्नेछ ।
- २३.६ यो विधानका दफाहरु, अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदसंग सम्बन्धित नियमहरु र तिनीहरुमा आवश्यकता अनुसार बेला बेलामा गरिएका परिवर्तनहरु राष्ट्रिय समन्वय परिषदको क्रियाकलापमा लागू हुनेछन् ।
- २३.७ राष्ट्रिय समन्वय परिषदको लेटरहेड, शपथ, कार्यालयको छाप, सदस्यता आवेदन फाराम, सदस्यको परिचय पत्र र प्रतिक चिन्ह यस विधानको अनुसूचीमा तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
- २३.८ राष्ट्रिय समन्वय परिषदको राष्ट्रिय अधिवेशनबाट पारित आफ्नो छुट्टै विधान हुनेछ तर राष्ट्रिय समन्वय परिषदको विधान संघको विधानसंग बाँझेमा संघको यो विधान बमोजिम हुनेछ ।
- २३.९ राष्ट्रिय समन्वय परिषदका कार्यकारी समितिको पदावधि २ वर्षको हुनेछ ।
- २३.१० राष्ट्रिय अधिवेशन अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले तोकेको नियमावली र आचारसंहिता अनुसार सम्पन्न हुनु पर्नेछ ।

२४. राष्ट्रिय महाधिवेशन :

- २४.१. प्रत्येक राष्ट्रिय समन्वय परिषदको राष्ट्रिय अधिवेशन अन्तर्राष्ट्रिय महाधिवेशन र विश्व सम्मेलनको मिति बढिमा छ, महिना बाँकी रहने गरी राष्ट्रिय महाधिवेशन सम्पन्न गर्नु पर्नेछ । सोही राष्ट्रिय महाधिवेशनले नै दफा १७.३ अनुसारको अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदका लागि देशको प्रतिनिधित्व गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद सदस्यको निर्वाचन गर्नेछ ।
- २४.२ राष्ट्रिय महाधिवेशन दुई वर्षमा एक पटक सम्पन्न हुनेछ ।
- २४.३ संघका पञ्जकृत सदस्यहरुलाई आफू बसोबास गर्ने देशको राष्ट्रिय महाधिवेशनमा भाग लिने हक हुनेछ ।
- २४.४ राष्ट्रिय महाधिवेशनले अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदमा सम्बन्धित देशको प्रतिनिधित्व गर्नका लागि अन्तर्राष्ट्रिय महाधिवेशनमा उपस्थित हुने गरि पञ्जकृत सदस्यहरु मध्येबाट अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदको कार्यकारी सदस्यको निर्वाचन गर्नेछ ।

२५. राष्ट्रिय समन्वय परिषदको अधिकार र कर्तव्य :

- २५.१ राष्ट्रिय समन्वय परिषदले संघको पञ्जकृत सदस्यता सम्बन्धित मुलुक भित्रका गैरआवासीय नेपालीहरुलाई जारी गर्ने अधिकार हुनेछ ।

- २५.२ राष्ट्रिय समन्वय परिषदलाई संघको विधानको वृहत संरचना भित्र रही क्षेत्रीय वा शाखा समितिहरु गठन गर्ने, विघटन गर्ने र तिनीहरुलाई निर्देशन जारी गर्ने अधिकार हुनेछ ।
- २५.३ राष्ट्रिय समन्वय परिषदलाई संघको भावना विपरीत कार्य गर्ने वा संघ वा राष्ट्रिय समन्वय परिषदको विधानको उल्लंघन गर्ने सम्बन्धित राष्ट्रिय समन्वय परिषदमा पञ्जिकृत कुनै पनि सदस्यलाई सदस्यताबाट निलम्बन वा निस्काशन गर्ने अधिकार हुनेछ । यस प्रकार निस्काशन वा निलम्बन गरिएको व्यक्तिलाई उचित सुनवाईको अवसर दिइनेछ, र राष्ट्रिय परिषदको निर्णय उपर निर्णय भएको मितिले तीस दिन भित्र सम्बन्धित सदस्यले अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदमा उजूरी गर्न सक्नेछन् र अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।
- २५.४ राष्ट्रिय समन्वय परिषदले आफुले सञ्चालन गरेका सम्पूर्ण क्रियाकलापहरुको अर्धवार्षिक विवरण क्षेत्रीय संयोजक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।
- २५.५ राष्ट्रिय समन्वय परिषदलाई राष्ट्रिय अधिवेशनका लागि दर्ता शुल्क तोक्ने अधिकार हुनेछ ।
- २५.६ राष्ट्रिय समन्वय परिषदले पञ्जिकृत सदस्यहरुको विवरण र सदस्यता शुल्क अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले तोकेको मिति भित्र संघको सचिवालयमा पठाउनु पर्नेछ ।
- २५.७ राष्ट्रिय समन्वय परिषदले संघको अन्तर्राष्ट्रिय महाधिवेशन र विश्व सम्मेलनमा उपस्थित हुनका लागि दर्ता भएका पञ्जिकृत सदस्यहरुको अभिलेख कायम गर्नेछ, र दर्ता विवरण संघको सचिवालयलाई पठाउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद - ८

२६. संघका कोषहरु :

- २६.१ संघको कोषमा पञ्जिकृत सदस्यता शुल्क विभिन्न व्यक्तिहरुबाट प्राप्त अनुदान, राष्ट्रिय समन्वय परिषदबाट प्राप्त अनुदान रकम र संघको विभिन्न क्रियाकलाप मार्फत प्राप्त हुने रकमहरु सामेल हुनेछन् ।
- २६.२ संघको लागि प्राप्त हुने सम्पूर्ण कोषको रकमहरुको व्यवस्थापन कोषाध्यक्षले अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदको निगरानिमा गर्नेछ । अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदलाई संघको हित हुने गरी कोषको रकमहरुको खर्चलाई नियन्त्रण गर्ने वा स्वीकृति दिने अधिकार हुनेछ ।
- २६.३ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले संघको आफ्नो नामको बैंक खातामा रकमहरु राखेछ, र अध्यक्ष तथा कोषाध्यक्ष वा अध्यक्ष र कोषाध्यक्षले मनोनित गरेका आ-आफ्ना प्रतिनिधिहरु दुई जनाको हस्ताक्षरबाट सञ्चालन हुनेछ । अध्यक्ष वा कोषाध्यक्ष आफ्ना प्रतिनिधिहरुले गरेका सम्पूर्ण कामका लागि जिम्मेवार हुनेछन् ।
- २६.४ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले विभिन्न उद्देश्यहरुका लागि देहाय बमोजिमका कोषहरु स्थापना गर्न सक्नेछ ।
- २६.४.१ **साधारण कोष :** अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले संघको सम्पूर्ण खर्च पूर्ति गर्नको लागि एक साधारण कोष स्थापना गर्नेछ । यस कोष अन्तर्गत पञ्जिकृत सदस्यता शुल्क, संघको प्रकाशनबाट प्राप्त हुने रकम, अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद वा राष्ट्रिय समन्वय परिषदले विभिन्न क्रियाकलाप आयोजना गरी उठाएको रकम र अनुदान रकमहरु पर्नेछन् ।
- २६.४.२ **सामाजिक कल्याण कोष :-** अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले विशेष प्रकारका मानवीय कल्याणका परियोजना सञ्चालन गर्नको लागि एउटा सामाजिक कल्याण कोष स्थापना गर्न सक्नेछ । कुनै संघ, संस्था, कम्पनी वा अन्य

निकाय र व्यक्तिगत रूपबाट प्राप्त अनुदान रकम नै यस कोषको श्रोत हुनेछ । अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले परियोजनाको अनुगमन गर्न एक विशेष समिति गठन गर्न सक्नेछ ।

२६.४.३ अन्य कोषहरु : संघको उद्देश्य प्राप्त गर्नका लागि अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले आवश्यक ठानेमा अन्य विभिन्न कोषहरु स्थापना गर्न सक्नेछ ।

२७. **संघको लेखा र लेखा परीक्षण :** संघको आय व्ययको विवरण नेपाल सरकारले अपनाएको लेखा प्रणली बमोजिम राखिने छ । यो दफाको प्रयोजनका लागि संघको लेखापरीक्षण संघको साधारण सभाले नियुक्त गरेको इजाजत प्राप्त लेखापरीक्षकबाट गरिनेछ । संघको लेखापरीक्षकको नियुक्ति तथा लेखापरीक्षकको पारिश्रमिक साधारण सभाले तोके बमोजिम हुनेछ । लेखापरीक्षण भए पश्चात लेखापरीक्षकले प्रत्येक वर्ष संघको लेखाको लेखापरीक्षण गरिदिएको प्रतिवेदन संघले एक प्रति परराष्ट्र मन्त्रालयमा पेश गर्ने छ ।

संघको लेखा तथा काम कारवाहीको सम्बन्धमा परराष्ट्र मन्त्रालयले अनुगमन गर्न सक्नुका साथै अनुगमन गर्दा संघको काम कारवाहीमा कुनै सुधार गर्न आवश्यक देखिएमा परराष्ट्र मन्त्रालयले आवश्यक निर्देशन दिनसक्ने छ । सो बमोजिम दिइएको निर्देशनको पालना गर्नु संघको कर्तव्य हुनेछ ।

२८. **बैंक खाता :** संघको बैंक खाता संघको नाउमा अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले सञ्चालन गर्नेछ । खाताबाट सबै प्रकारका चेकहरु वा आदेशहरुको भुक्तानीका लागि विधानको दफा २६.३ मा तोकिए बमोजिमका दुई जना पदाधिकारी वा निजहरुले तोकिएको दुई जना व्यक्तिबाट सही गरिनेछ ।

परिच्छेद-९

२९. विधानको संशोधन :

२९.१. यस विधानको कुनै पनि दफा, उपदफाको संशोधन खारेजी थप घट वा परिवर्तन गर्ने प्रस्ताव पेश गर्न अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले एक समितिको गठन गर्न सक्ने छ । यस्तो अवस्था नरहेमा अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद पदाधिकारी सदस्यहरु मध्ये पच्चिस प्रतिशतले संशोधनको प्रस्ताव पेश गर्न सक्ने छन् । यसरी पेश गरिएको प्रस्ताव अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद मार्फत महाधिवेशनमा पेश गरिने छ र महाधिवेशनमा उपस्थित दुई तिहाई बहुमत बाट पारित गर्न सकिने छ ।

२९.२. विधानको कुनै दफाहरु संशोधन वा खारेज गर्ने प्रस्ताव पारित भएमा त्यस्तो व्यवस्था परराष्ट्र मन्त्रालयबाट स्वीकृत भएपछि लागू हुनेछ ।

३०. **निष्काशन :** अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदका पदाधिकारी वा सदस्यहरुले संघलाई नोक्सानी पुऱ्याउने कुनै खराब आचरण गरेको ठहर भएमा राजीनामा दिन लगाइनेछ । यदि सो व्यक्तिले राजीनामा दिन इन्कार गरेमा अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदको बैठकमा उपस्थित सदस्यहरुको सामान्य बहुमतबाट निजलाई निष्काशन गर्न सकिनेछ । यसरी निष्काशन गर्नु पूर्व निजले गरेको आचरणको बारेमा तीस दिन भित्र स्पष्ट गर्ने उचित अवसर दिइनेछ । यस दफाको प्रयोजनका लागि अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले एक अनुशासन समितिको गठन गर्न सक्नेछ ।

३१. **विधानको व्याख्या :** यो विधानको व्याख्या गर्ने अधिकार अन्तर्राष्ट्रिय परिषदबाट स्थापित विधान सम्बन्धी समितिमा अन्तर्निहित हुनेछ । अन्तर्राष्ट्रिय परिषदले एक तीन सदस्यीय विधान सम्बन्धी समिति गठन गर्नेछ । विधान सम्बन्धी समितिले गरेको व्याख्या अन्तिम मानिनेछ ।

३२. **अन्य संघ संस्थाहरुसंगको सहकारिता :** संघले यस विधानमा उल्लेख गरिएका उद्देश्यहरु प्राप्तिका लागि नेपाली एवं गैर नेपाली संघ संस्थाहरुसंग समन्वय गर्न सक्नेछ ।
३३. **अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदको विघटन :** सम्पूर्ण पञ्जिकृत सदस्यहरुको साधारण बहुमतले चाहेमा अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद विघटन हुनेछ । अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद विघटन भएको मितिले बढिमा तीन महिना भित्र विशेष महाधिवेशनको बैठक बसी नयां अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदको निर्वाचन सम्पन्न गर्नु पर्नेछ ।
३४. **संघको खारेजी :** विश्वभरका कुल राष्ट्रिय समन्वय परिषदहरु मध्ये पचहत्तर प्रतिशत राष्ट्रिय समन्वय परिषदहरुको राष्ट्रिय महाधिवेशनहरुमा राष्ट्रिय समन्वय परिषदहरुका सदस्यहरु मध्ये पचहत्तर प्रतिशत सदस्यहरुले संघको विघटन प्रस्ताव पारित गर्ने निर्णय गरेमा वा विधान बमोजिम संघले कार्य संचालन गर्न नसकेमा संघको विघटन हुनेछ । उपरोक्त कुनै कारणले संघ विघटन भएमा संघको सम्पत्ति नेपाल सरकारको स्वामित्वमा सर्ने छ । र उक्त सम्पत्तीले थामेसम्मको संघको दायित्व नेपाल सरकारले व्यहोर्ने छ । संघ विघटनको यस्तो निर्णय अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदले अनुमोदन गरेको मितिले छ, महिना पछि लागु हुने छ ।
३५. **लागू हुने कानून :** यो विधानको कुनै प्रावधान प्रचलित नेपाल कानून संग बाझिएमा बाझिएको हदसम्म नेपाल कानून बमोजिम हुनेछ ।

अनुसूची-१

संघको प्रतिक चिन्ह : दुई अर्ध वृत्तको घेरा भित्र अंग्रेजी ठूलो अक्षरमा NRNA लेखिएको माथि दुई हिमालयहरुको बीचमा उदाउदै गरेको सूर्य र तल्लो अर्ध वृत्तमा अंग्रेजी भाषाको ठूलो अक्षरमा Non-Resident Nepali Association लेखिएको चिन्ह नै संघको प्रतिक चिन्हको नमुना हुनेछ ।

प्रतिक चिन्हको नमुना : उदाउदै गरेको सूर्यले गैरआवासीय नेपालीहरुको अभिलाषा, दुई हिमालयहरुले नेपाल, NRNA ले गैरआवासीय नेपालीहरु, Non-Resident Nepali Association ले गैरआवासीय नेपाली संघको र दुई अर्थ वृत्तहरुको घेराले पुथीको प्रतिनिधित्व गर्दछ ।

अनुसूची - २

शपथ : म सत्यनिष्ठापूर्वक एवं विवेकपूर्वक सपथ लिन्छु कि यो विधान र यसको अधीनमा बन्ने नियम, उपनियमहरुको पालना गर्नेछु । म कहिल्यै पनि विधानले मलाई दिएका अखिलयारीको दुरुपयोग गर्ने एवं पदको गोपनियता भंग गर्ने कार्य गर्ने छैन । म गैर आवासीय नेपाली संघको मुल्य र मान्यताहरुलाई सदा सर्वोकृष्टताका साथ आत्मासात गर्ने मेरो प्रतिवद्धतालाई अभिव्यक्त गर्दछु ।

अनुसूची-३

कार्यालयको छाप :-

संघको अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद र राष्ट्रिय समन्वय परिषदको कार्यालयको छाप गोलाकार, गोलाकार भित्र नेपाली र अंग्रेजी भाषामा संघको “नाम गैरआवासीय नेपाली संघ”, “Non-Resident Nepali Association” लेखिएको र त्यस भित्र दुई अर्ध गोलाकार वृत्तहरु, तिनीहरुको बीचमा NRNA / NCC – (सम्बन्धित देशको नाम) लेखिएको अंग्रेजी ठूलो अक्षरको माथि दुई हिमालयको चुचुराहरुको बीचमा उदाउदै गरेको सूर्य हुनेछ ।

अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद

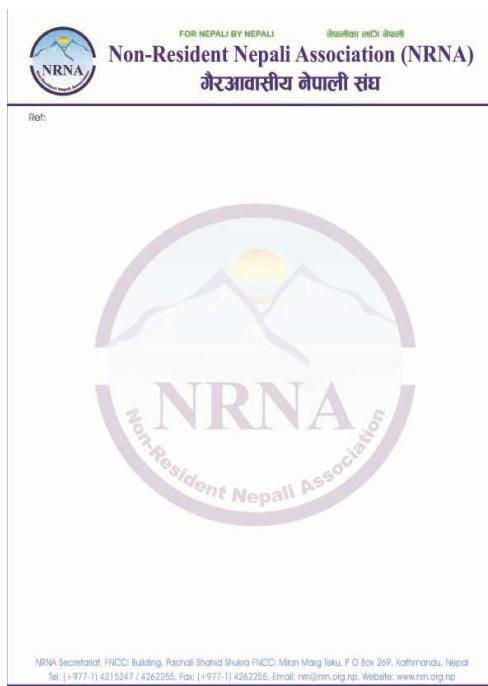

राष्ट्रिय समन्वय परिषद

अनुसूची-४

कार्यालयको लेटर हेडको नमूना देहाय बमोजिम हुनेछः

अनुसूची - ५

आवेदन फारमको नमूना :

अनुसूची - ६

संघको परिचय पत्रको नमूना देहाय बमोजिम हुनेछ :

॥समाप्त॥